

تاریخ: ۹۸/۳/۲۱

با اسمه تعالیٰ

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

اداره آموزش و پژوهش ناحیه شهرستان

نام و نام خانوادگی:

ساعت شروع: ۸ صبح

مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیہ السلام

شماره کلاس:

تعداد صفحه: ۴ صفحه

امتحان درس علوم و فنون ۲ نیمسال دوم

شماره صندلی:

محل مهر مدرسه

(فرداد ماه ۹۷)

پایه: یازدهم انسانی

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)

جاهای خالی را پر کنید:

۰/۵

۱- سلمان ساوجی مثنوی را به شیوه داستان های سروده است.

۰/۵

۲- سبک هندی از اوایل قرن تا اواسط قرن در تاریخ ادبیات فارسی رواج داشت.

۰/۲۵

۳- درستی و نادرستی هر یک از عبارت های زیر را بنویسید.
الف) ملاحسن واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای دوره خود برگرداند و آن را انوارسنهیلی نامید. ص غ

۰/۲۵

ب) گسترش دایره واژگان شعر از ویژگی های ادبی سبک هندی است. ص غ

۰/۵

۴- جدول زیر مقایسه ویژگی فکری سبک خراسانی و عراقی است جاهای خالی را پر کنید.

عرابی	خراسانی
	وصال
باور به قضا و قدر	

۰/۵

۵- هر یک از موارد «گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های «گروه «ب» است. (توجه: در «گروه «ب» سه مورد اضافی است.)

الف	
درابداع معانی و خیال های رنگین مشهور است	بیدل دھلوی
نویسنده کتاب جامع عباسی	کمال الدین اسماعیل
	کلیم کاشانی
	شیخ بهایی
	قاضی نورالله شوشتاری

۰/۵

۶- نظر کتاب های دوره هندی سه نوع است دو نوع آن را بنویسید.

۰/۵

۲- دو جریان رایج شعری در قرن دهم را بیان کنید.

۰/۲۵

۸- یک ویژگی ادبی را در متن داده شده بیان کنید.

۰/۲۵

پس از ابر کرم باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد. (مرصاد العباد)

۹- یک ویژگی زبانی سبک هندی در بیت زیر را بنویسید.

چون نگاه آشنا از چشم یار افتاده ام

روزگاری شد ز چشم اعتبار افتاده ام

موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۰- جاهای خالی را پر کنید:

صدر عالم را در او آرام داد

عنکبوتی را به حکمت دام داد

را بِ حِكْمَةٍ

صَدَرِ عَالَمِ

۱۱- بیت زیر را تقطیع هجایی کنید. علامت خاص هر هجا را بگذارید.

دل ز تنهایی به جان آمد خدا را همدی

سینه مالامال در داست ای دریغا مرهمی

۱۲- بیت زیر را متناسب با پایه های آوازی تفکیک کنید. سپس وزن و نشانه های هجایی هر یک را در خانه ها فرازد هید.

وین عالم بی اصل را چون ذره ها بر هم زند

گرجان عاشق دم زند آتش در این عالم زند

پایه های آوازی

وزن

نشانه های (خوشه های) هجایی

۱۳- وزن واژه های نشانه های هجایی زیر را بنویسید.

— ت (U) —

— پ (P) —

— ب (B) —

— الف (F) —

۱۴- در میان ایات داده شده کدام موارد پایه آوایی همسان دارد و کدام موارد پایه آوایی ناهمسان مشخص کنید.

ایوان مداین را آینه عترت دان

الف) هان ای دل عترت بین از دیده عَبَرَ کن هان

مستی دنباله دار چشم خوبانیم ما

ب) از شبیخون خمار صبحدم آسوده ایم

نهال دشمنی برکن که رنج بی شمار آرد

پ) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد

رفت و رها نمی کنی آمد و ره نمی دهی

ت) از نظرت کجا رود ور برود تو همره

۱۵- وزن واژه کلمات داده شده را بنویسید.

ب) کجایی

الف) می نوشتم

ت) دریادلان

پ) دری بگشا

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۰/۷۵ ۱۶- در کدام بیت، تشبیه از نوع ترکیب اضافی به کار رفته است؟ از کان آن را نشان دهید.

تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی

الف) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی

وگر چو ابر بگریم، تو همچو غنچه بخندی

ب) اگر چو مرغ بنالم، تو همچو سرو ببالی

۰/۵ ۱۷- در بیت زیر، مجاز و قرینه را مشخص کنید.

چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت

به یاد روی شیرین بیت می گفت

۱۸- معنای حقیقی و مجازی را در واژه های مشخص شده بررسی کنید.

الف) ماه، دشت لاله ها را روشن کرده بود.

ب) جهان خوردم و کارها راندم.

۰/۵ ۱۹- با توجه به بیت « آتش است این بانگ نای و نیست باد

هر که این آتش ندارد نیست باد

د

ب) نوع آن را مشخص کنید.

الف) استعاره را بیابید.

۲۰- در ایات داده شده استعاره ها را مشخص کنید.

پیوند روح کردی پیغام دوست دادی

الف) ای باد بامدادی خوش می روی به شادی

هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود

ب) تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من

یکی چنان که در آینه تصور ماست

پ) هزار نقش برآرد زمانه و نبود

۲۱- استعاره شخص شده درست زیر را به یک تشیه کامل تبدیل کنید.

زاله صبحدم از نرگس تر بگشایید

صبحگاهی سر خوناب جگر بگشایید

۲۲- کنایه ها را در مثال های زیر بباید و مفهوم کنایی هر یک را بنویسید.

تا کی شود قرین حقیقت، مجاز من

الف) نقشی بر آب می زنم از گریه حالیا

ب) سخن او بر سر زبان ها افتاد.

رخت خود از باع به راغی کشید

پ) زاغی از آنجا که فراغی گزید

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۲۳- ویژگی های فکری ایات زیر را بنویسید (دو مورد)

چون روان گشت خشک و تر سوزد

آتش است آب دیده مظلوم

که اول، آتش زشمع سوزد سر (سیف فرغانی)

تو چو شمعی از او هراسان باش

۲۴- برای بیت زیر سه ویژگی ادبی بیان کنید.

که با ما نرگس او سر گران کرد (حافظ)

چرا چون لاله خونین دل نباشم؟

۲۵- متن زیر را از نظر قلمرو ادبی و ویژگی های فکری بررسی نمایید. (چهار مورد ویژگی ادبی)

مجموعه ای می بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد. (نجم الدین رازی)

الف) ویژگی های ادبی :

ب) ویژگی های فکری :

۲۶- بروای هر یک از مقاهم داده شده بیتی مرتبط بیاید. (ایات اضافه داده شده هر مفهوم فقط یک بیت کافیست)

۱/۲۵

۱) مشکل گشا نبودن در کار دیگران ۲) ناپایداری لذات و خوشی های دنیا ۳) نکوهش تعلق و دلبستگی به دنیا
۴) شکایت از جدایی و بی وفا بی یار ۵) سرزنش عاشق در دل دادگی

گفت: «بر در هم تویی ای دلستان»

به امید آن که شاید تو به چشم من درآیی

در چمن بیکار چون دست چنار افتاده ام

خنده می آرد همی بر هرزه گردی های من

بیشتر دلبستگی باشد به دنیا پیر را

که شنیده ام زگل ها همه بوی بی وفا بی

چون بدانست که در بند تو خوشتاز رهایی

باید اول به تو گفتن که چنین خوب چرا بی؟

آمده باش گریه نلخ گلاب را

الف) بانگ زدیارش که: «بر در کیست آن؟»

ب) در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است؟

پ) عقده ای هرگز نکردم باز از کار کسی

ت) بخیه کفشم اگر دندان نما شد عیب نیست

ث) ریشه نخل کهنسال از جوان افزون تراست

ج) سر برگ گل ندارم ز چه رو روم به گلشن؟

ج) تومپندر که سعدی زکمند بگریزد

ح) دوستان عیب کنندم که چرا دل به تو دادم؟

خ) ای گل که موج خنده ات از سر گذشته است

پیروز و سربلند باشد

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)

با عرض پوزش از همکاران محترم جهت سهولت تصحیح پاسخنامه ارایه می‌گردد در همه موارد نظر همکاران صایب است.

۰/۵	۱- جمشید و خورشید - نظامی
۰/۵	۲- یازدهم - دوازدهم
۰/۲۵	۳- درستی و نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را بنویسید.
۰/۲۵	الف) ص
۰/۵	ب) غ
	۴-

عرابی	خراسانی
فرق	وصال
باور به قضا و قدر	باور به اختیار واراده

-۵

ب	الف
کلیم کاشانی	درابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است
شیخ بهایی	نویسنده کتاب جامع عباسی

۶- نشر ساده - مصنوع - بینایین (دو مورد)

۷- یکی شعر لطیف و فصیح بود که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل سعدی و حافظ در جریان بود و بابا فغانی شیرازی از نمایندگان آن است دیگری مكتب و قوع که نتیجه چاره اندیشه شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود (ذکر خلاصه موردی ندارد)

۸- تشبیه - مراعات نظیر - تکرار - اشتقاد (یک مورد)

۹- ساده و قابل فهم بودن زبان بیان - کاربرد زبان رایج مردم عصر یا استفاده از واژگان عامیانه (یک مورد)

موسیقی شعر (۶ نمره)

-۹- جاهای خالی را پر کنید:

دانم داد	را ب حک مت	عن ک بو تی
را م داد	را ذ روآ	صد ر عالم

-۱۰-

سی ن ما	لا ما	دی ز تئ	های می	هی هم را	دا را	خ مد نا	تی نس	در ل	دانم داد
دل	ز	تئ	های	هی	ب	جا	دا	ر	را
-	U	-	-	-	U	-	-	U	-

-۱۱-

پایه های آوابی	گر جان عا	شیق دم زند	آتش د رین عالم زند	بر هم زند
	وین عالم	بی آصل را	چن ذر رها	مست فعلن
وزن	مست فعلن	مست فعلن	مست فعلن	مست فعلن
نشانه های (خوشه های) هجایی	-	-	-	-

-۱۲-الف)-U- فاعلاتن ب) U - - - مفاعيلن پ)- U U - مفتحلن ت) U - - فعولن

-۱۳-الف) ناهمسان ب) همسان پ) همسان ت) ناهمسان

-۱۴-الف) می نوشتم فاعلاتن ب) کجایی فعولن پ) دری بگشا مفاعيلن ت) دریادلان مستفعلن

زیبایی شناسی (۶ نمره)

-۱۵-الف- وجود مشبه مس مشبه به یا عشق مشبه کیمیا مشبه به

-۱۶-بیت مجاز می گفت قرینه

-۱۷-الف) ماه حقیقی ماه آسمان مجازی نورماه ب) جهان حقیقی عالم مجازی نعمت جهان

-۱۸-الف) آتش در مصراع دوم ب) مصراحه.

-۱۹-الف) باد بامدادی ب) زمانه ب) سرو روان

-۲۰- چشم مانند نرگس زیباست.

-۲۱-الف) نقشی بر آب می زنم کار بیهوده کردن ب) سخن او بر سر زبان ها افتاد. مشهور و معروف شدن

پ) رخت کشید نقل مکان کردن

موسیقی شعر (۶ نمره)

۹- جاهای خالی را پر کنید:

دان داد	را ب حیک مت	عن ک بو تی
را م داد	را د روآ	صد ر عا لم

-۱۰

سی می	ة	م	غ	ری	ذ	تی	تس	در	ل	ما	لا	ما	ن
دیل	ز	م	هم	را	دا	خ	مد	نا	جا	بی	ها	تن	های
-	ع	-	-	-	ع	-	-	-	ع	-	-	-	-

-۱۱

آتش د رین	عا لم رند	شیق دم رند	عا جان	گر جان	پایه های آوایی
بر هم زند	چن ذر رها	بی اص ل را	وین عالِم	وین عالِم	وزن
مست فعلن	مست فعلن	مست فعلن	مست فعلن	مست فعلن	نشه های (خوشه های) هجایی
- ع -	- ع -	- ع -	- ع -	- ع -	نشه های (خوشه های) هجایی

۱۲-الف)-U- فاعلان
ب) U - - مفاعيلن ب)-UU- مفععلن
ت) U - - فعولن

۱۳-الف) ناهمسان ب) همسان پ) همسان ت) ناهمسان

۱۴-الف) می نوشتیم فاعلان
ب) کجایی فعولن ب) دری بگشا مفاعيلن

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱۵-الف - وجود مشبه مس مشبه به يا عشق مشبه کیمیا مشبه به

۱۶-بیت مجاز می گفت قرینه

۱۷-الف) ماه، حقیقی ماه آسمان مجازی نورماه ب) جهان حقیقی عالم مجازی نعمت جهان

۱۸-الف) آتش در مصراع دوم
ب) مصرحه.

۱۹-الف) باد بامدادی ب) زمانه ب) سرو دوان

۲۰- چشم مانند نرگس زیبات است .

۲۱-الف) نقشی بر آب می زنم کار بیهوده کردن ب) سخن او بر سر زبان ها افتاد. مشهور و معروف شدن

۲۲-پ) رخت کشید نقل مکان کردن

نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۱۲- ترسیدن از آه مظلوم - فرایگیرشدن عذاب الهی - بدینه نسبت به دنیا

۱۳- تشبيه - کنایه - استعاره

۱۴- الف) ویژگی های ادبی: تضاد - تلمیح - تشبيه - استعاره مکنیه - تشخیص - تکرار - مراعات نظریه.

ب) ویژگی های فکری: اشاره به خلقت انسان که تجمع تمام خصلت های خوب است. متن عارفانه است و جزو ادب غنایی است. از نظر نویسنده بنده حقیقی خدا کسی است که بتواند هم دین و هم دنیا را داشته باشد. و هم اهل معرفت و عشق باشد تنها چنین فردی می تواند بار امانت الهی (عشق) را بر دوش کشد.

۱۵- ۱) مشکل گشانیدن در کار دیگران پ

۲) ناپایداری لذات و خوشی های دنیا خ

۳) نکوهش تعلق و دلبستگی به دنیا ث

۴) شکایت از جدایی و بی وفایی بار ج

۵) سرزنش عاشق در دل دادگی ح

خسته نباشد